

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/114/2018
Identifikačné číslo spisu: 3017200420
Dátum vydania rozhodnutia: 18.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3017200420.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: MUDr. S. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, C., právne zastúpenej JUDr. MUDr. Miroslavom Pavlákom, advokátom so sídlom Moyzesova 1744, Púchov proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 39925-2/2017-BA z 12. septembra 2017 a rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica č. 29255-4/2017-PB zo 4. apríla 2017, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 25. júna 2018, č.k. 18Sa/17/2017-73, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie p r e r u š u j e do rozhodnutia Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 1Vs/3/2019 ohľadom právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 25. júna 2018, č.k. 18Sa/17/2017-73, postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 39925-2/2017-BA z 12. septembra 2017 a rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica č. 29255-4/2017-PB zo 4. apríla 2017. Žalovaná predmetným rozhodnutím podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobkyne v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica č. 29255-4/2017-PB zo 4. apríla 2017, podľa ktorého žalobkyni ako samostatne zárobkovo činnéj osobe nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie 2. januára 2009, ale zaniklo až 30. júna 2010.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 5 písm. c), § 14 ods. 1 písm. b), § 15 ods. 1 písm. b), § 21 ods. 1 a ods. 4 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z., § 3 ods. 4, § 4 písm. b), § 10 ods. 1 a 2 zák. č. 578/2004 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd uviedol, že preskúmané rozhodnutie žalovanej, ako aj prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu, vrátane ich postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu, sú v súlade so zákonom. V prejednávanej príhode zostalo medzi účastníkmi konania sporným právne posúdenie postavenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činné osoby k 2. januáru 2009. Krajský súd poukázal na to, že status SZČO v sociálnom poistení počas rozhodného obdobia sa zakladal výlučne na držbe oprávnenia na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu bez ohľadu, či táto činnosť sa aj reálne vykonávala alebo sa na jeho základe dosahoval zdaniteľný príjem. V súlade s uvedeným žalobkyňa bola považovaná za SZČO nielen počas trvania povolenia na poskytovanie zdravotníckej starostlivosti, ktoré bolo zrušené 2. januára 2009, ale aj po tomto dátume, pretože bola naďalej držiteľkou platnej licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (L1A), ktoré sa považuje za oprávnenie na výkon činnosti podľa osobitného zákona zakladajúce nárok na zdaniteľný príjem, a tým pádom aj zakladajúce status SZČO podľa § 5 písm. c) zák. č. 461/2003 Z.z. A pretože žalobkyňa za rok 2007 dosiahla potrebný kvalifikovaný príjem v súlade s § 21 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. jej trvala povinná účasť na sociálnom poistení aj po uvedenom dátume z dôvodu dosiahnutého príjmu. Na veci nič nemení ani fakt zrušenia povolenia na poskytovanie zdravotníckeho povolania Trenčianskym samosprávnym krajom, podanie odhlášky zo sociálneho poistenia k dátumu 2. januára 2009 a následného vykonávania funkcie odborného zástupcu v pracovnom pomere k spoločnosti DERMATURA, s.r.o. Podstatnou skutočnosťou pre ďalšie trvanie poistenia bola existencia platnej licencie L1A, ktorej sa zrušenie povolenia žiadnym spôsobom nedotklo.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala kasačnú sťažnosť žalobkyňa z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g) a h) SSP a navrhla rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, resp. rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že kasačný súd rozhodnutie žalovanej č. 39925-2/2017-BA z 12. septembra 2017 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica č. 29255-4/2017-PB zo 04. apríla 2017 zruší a vec vráti žalovanej na ďalšie konanie. Podľa jej názoru krajský súd vec nesprávne právne posúdil, rovnako tak sa odklonil od rozhodovacej praxe kasačného súdu.

5. Právne posúdenie relevantné pre rozhodnutie danej veci riešil Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „veľký senát“) v uznesení z 30. apríla 2019, sp.zn. 1Vs/1/2019. V uvedenom uznesení Veľký senát odpovedal na nastolené otázky nasledovne cit.: „ (...)

Odpoveď na 1. otázku - Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samostatná zdravotnícka prax je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení, a preto licencia L1A nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody /zmluvy/ s iným poskytovateľom.

Pojem samostatná zdravotnícka prax v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. vykonávaná na základe licencie L1A nie je možné bez ďalšieho stotožniť s pojmom samostatná zárobková činnosť v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. a pojem licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu pre účely sociálneho poistenia. Odpoveď na 2. otázku - Povinnosťou Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o vzniku alebo zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia poistenca - lekára, v zmysle § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je posudzovať príjmy poistenca - lekára osobitne vo vzťahu k licencií L1A a skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú aj príjmami lekára považovaného za samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Odpoveď na 3. otázku - Konanie podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov začaté z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v zmysle § 184 ods. 8 v spojení s § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. nezbavuje Sociálnu

poisťovňu povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou základného práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ktoré mu priznávajú aj medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.“

6. Senát „9S“ Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa so závermi vyjadrenými v rozhodnutí Veľkého senátu (1Vs/1/2019) nestotožnil a v právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 (týkajúcej sa rovnakej problematiky), sa chce od záverov prijatých Veľkým senátom odchýliť, v dôsledku čoho 24. septembra 2019 uznesením z 23. septembra 2019, sp.zn. 9Sžsk/94/2018, postúpil túto právnu vec na prejednanie a rozhodnutie Veľkému senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 466 ods. 3 SSP.

7. Podľa § 100 ods. 2 písm. a) SSP, ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet.

8. Nakoľko právna vec vedená pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 bola postúpená Veľkému senátu správneho kolégia tunajšieho súdu, pričom sa jedná o obdobnú právnu vec s právnou problematikou totožnou ako je vec žalobkyne (vedená pod sp.zn. 7Sžsk/114/2018) predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalobkyne, najvyšší súd postupom podľa § 100 ods. 2 písm. a) SSP konanie v predmetnej veci prerušil z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie, v ktorom sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie kasačného súdu v právnej veci žalobkyne.

9. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, alebo uplynul čas, na ktorý sa konanie prerušilo, predseda senátu aj bez návrhu uznesením rozhodne o pokračovaní v konaní. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (§ 100 ods. 3 SSP).

10. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.